

Šifra kandidata:

--

Državni izpitni center

M 2 2 2 5 6 1 2 2

JESENSKI IZPITNI ROK

UMETNOSTNA ZGODOVINA

Izpitna pola 2

Ponedeljek, 29. avgust 2022 / 90 minut (60 + 30)

*Dovoljeno gradivo in pripomočki:
Kandidat prinese nalivno pero ali kemični svinčnik.
Konceptni list je na perforiranem listu, ki ga kandidat pazljivo iztrga.
Izpitni poli je priložena barvna priloga.*

SPLOŠNA MATURA

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila.

Ne odpirajte izpitne pole in ne začenjajte reševati nalog, dokler vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Prilepite kodo oziroma vpišite svojo šifro (v okvirček desno zgoraj na tej strani).

Izpitna pola je sestavljena iz dveh delov, dela A in dela B. Časa za reševanje je 90 minut. Priporočamo vam, da za reševanje dela A porabite 60 minut, za reševanje dela B pa 30 minut.

Izpitna pola v delu A vsebuje 5 nalog polodprtega tipa, od katerih izberite in rešite 4, v delu B pa 3 naloge odprtega tipa, od katerih izberite in rešite eno. Število točk, ki jih lahko dosežete, je 80, od tega 60 v delu A in 20 v delu B.

Vse slike so v priloženi barvni prilogi.

V preglednicah z "x" zaznamujte, katere naloge naj ocenjevalec oceni. Če tega ne boste storili, bo ocenil prve štiri naloge, ki ste jih reševali v delu A, in prvo nalogo, ki ste jo reševali v delu B.

Del A				
1.	2.	3.	4.	5.

Del B		
6.	7.	8.

Rešitve pišite z nalivnim peresom ali s kemičnim svinčnikom v izpitno polo v za to predvideni prostor **znotraj okvirja**.

Pišite čitljivo. Če se zmotite, napisano prečrtajte in rešitev zapišite na novo. Nečitljivi zapisi in nejasni popravki bodo ocenjeni z 0 točkami. Osnutek naloge dela B, ki ga lahko napišete na konceptni list, se pri ocenjevanju ne upošteva.

Zaupajte vase in v svoje zmožnosti. Želimo vam veliko uspeha.

Ta pola ima 24 strani (1–24), od tega 3 prazne. Barvna priloga ima 12 strani (25–36).

M 2 2 2 5 6 1 2 2 0 3

Konceptni list

Large empty rectangular area for writing or drawing.

V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite.

DEL A**1. naloga: Baročno slikarstvo**

- 1.1. Na sliki 1.1 je monumentalna slika velikih dimenzij. Imenujte ta način poslikave in navedite dve oblikovni značilnosti tega slikarskega izraza. Imenujte stavbo (ime in kraj), v kateri je taka poslikava.

Poslikava: _____ (1)

Oblika: _____

_____ (2)

Ime stavbe: _____ (1)
(4 točke)

- 1.2. Napišite, kdo je bil najpogostejši naročnik umetnin, kakršno vidimo na sliki 1.2. Poimenujte deželo, za katero so značilne take slikarske teme.

Naročnik: _____
Dežela: _____ (2 točki)

- 1.3. Poimenujte avtorja dela na sliki 1.3 in predstavite dve značilnosti slikarstva tega umetnika.

Avtor: _____ (1)

Značilnosti: _____

_____ (2)
(3 točke)

2. naloga: Romantika in realizem

2.1. Razvrstite slike od 2.1 do 2.6 glede na slog, ki mu pripadajo, tako da na črti zapišete ustrezne številke slik.

Romantika: _____

Realizem: _____
(2 točki)

2.2. Predstavite tri vsebinske značilnosti, ki jih v slikarstvo uvede romantika.

(3 točke)

2.3. Kdo je portretiranka na sliki 2.4?

_____ (1)

Po čem je znana?

_____ (1)

Kako imenujemo značilno srednjeevropsko meščansko kulturo dobe, ki jo razkriva ta portret?

_____ (1)

Pojasnite dve slogovni ali vsebinski značilnosti portretov tega obdobja.

(2)
(5 točk)

2.4. Slika 2.3 je monumentalnih mer. Zakaj je ob prvi razstavi povzročila burne odzive kritike?

(1 točka)

2.5. Kaj je plenerizem?

(1)

Kateri novi tehnični pripomoček je vplival na razvoj realističnega slikarstva?

(1)
(2 točki)

2.6. Navedite tri evropska mesta, v katerih so se šolali slovenski realistični umetniki.

(1)

Avtor portreta na sliki 2.2. je imel znano slikarsko šolo. Poimenujte tega slikarja.

(1)
(2 točki)

3. naloga: Umetnost na prelomu iz 19. v 20. stoletje

3.1. Navedite štiri evropske prestolnice, v katerih so se razvila nova umetniška gibanja.

(2)

Na sliki 3.1 je galerijski prostor novega umetniškega gibanja. Proti čemu so se uprli ti umetniki?

(1)
(3 točke)

3.2. Ideal te umetnosti je celostna umetnina. Razložite, kako se pojem celostna umetnina kaže v oblikovanju stavb na slikah 3.1, 3.2 in 3.3.

(1 točka)

3.3. Predstavite dve oblikovni značilnosti, ki prevladujeta v tej umetnosti.

(2 točki)

3.4. Slikarstvo, kiparstvo in arhitekturo v tem slogu dopolnjujejo umetnostnoobrtni izdelki, ki jih vidimo na slikah 3.2 in 3.4. Imenujte dva primera takih obrti.

(2 točki)

3.5. V Ljubljani se je secesijska arhitektura, ki jo vidimo na sliki 3.3, pojavila po letu 1895. Kateri dogodek je vplival na to prenavo mesta? Imenujte dve stavbi v Ljubljani iz tega časa.

(3 točke)

3.6. Imenujte slikarja secesije, čigar delo vidimo na sliki 3.5. Po kateri umetnosti se je zgledoval ta umetnik?

(2 točki)

3.7. Umetnini na slikah 3.5 in 3.6 predstavljata isti motiv. Imenujte ga.

(1)

Primerjajte upodobitev telesnosti pri teh dveh umetninah in pojasnite eno razliko.

(1)
(2 točki)

4. naloga: Umetniške avantgarde

4.1. Za umetnost 20. stoletja na splošno velja, da je heterogena in polna preobrazb. Predstavite dve lastnosti modernizma kot temeljne umetniške forme 20. stoletja.

(2 točki)

4.2. K zapisanim avantgardnim smerem pripišite ustrezne številke slik od 4.1 do 4.3. Poleg imenujte po enega umetnika, predstavnika smeri.

Nadrealizem: _____

Kubizem: _____

Dadaizem: _____

(3 točke)

4.3. Skupna značilnost umetniških avantgard je, da ima vsaka od njih svojo vizijo prihodnosti, z jasno določenimi umetniškimi stališči. Iz zgornje naloge si izberite dve smeri in značilnosti vsake od njiju pojasnite z dvema navedbama.

Prva smer: _____

Druga smer: _____

(4 točke)

5. naloga: Umetnost druge polovice 20. stoletja

5.1. Imenujte mesto, ki je postalo središče umetniškega ustvarjanja v drugi polovici 20. stoletja.

_____ (1 točka)

5.2. Kateri smeri arhitekture pripada nebotičnik na sliki 5.1?

_____ (1)

Predstavite tri značilnosti te smeri.

_____ (3)
(4 točke)

5.3. Primerjajte deli na slikah 5.2 in 5.3. Pojasnite, kaj imata skupnega ti dve umetnini.

_____ (2)

Imenujte dve smeri umetnosti, v kateri sodita ti dve umetnini.

Slika 5.2: _____

Slika 5.3: _____

(2)
(4 točke)

5.4. Poimenujte smer, ki ji pripada umetnina na sliki 5.4, in avtorja umetnine.

_____ (2)

Pojasnite, katere plati sodobne družbe izpostavlja ta umetnost.

_____ (1)
(3 točke)

5.5. Marina Abramović je predstavnica body arta. Razložite ta pojem.

_____ (1)

Na sliki 5.5 so predmeti, ki so bili uporabljeni v nastopu, za katerega se je glasilo navodilo:

»Na mizi je 72 predmetov. Na meni jih lahko uporabite na kakršen koli način. Jaz sem objekt.«

Po dogodku je umetnica komentirala:

»Občinstvo te lahko pokonča, če jim daš popolno svobodo v njihovem delovanju, so te sposobni ubiti.«

Zapišite, kaj je raziskovala umetnica, oziroma pojasnite, kakšna je bila njena vloga v nastopu.

_____ (1)

Kakšno je sporočilo umetnine, ki jo prikazuje slika 5.5?

_____ (1)
(3 točke)

DEL B**6. naloga**

Oglejte si umetniško delo na sliki 6.1 in ga predstavite:

1. Zapišite ime umetnika ali skupine (razen če gre za anonimnega umetnika ali anonimno skupinsko delo), naslov umetniškega dela (pri arhitekturi pa njegovo ime in kraj, kjer stavba stoji), vsaj približen čas nastanka, tehniko ali material, približno velikost in delo slogovno opredelite.
(4 točke)
 2. Razčlenite oblikovne značilnosti dela (oblikovanje telesnosti, oblikovanje prostora (perspektiva), kompozicija, barve, svetloba, tekstura ...; pri kiparstvu in arhitekturi še prostornina, masa, struktura ...) tudi glede na njegove materialne značilnosti in posebnosti v tehnično-obrtni izvedbi.
(3 točke)
 3. Razčlenite vsebinske značilnosti dela (ikonografski motiv, tema, sporočilo ...).
(3 točke)
 4. Navedite okoliščine nastanka umetnine, umetniške vplive in pomen za umetnost.
(3 točke)
 5. Primerjajte delo na sliki 6.1 s tistim na sliki 6.2 glede na namen, vsebino, obliko in tehniko. Poudarite tako podobnosti kot razlike.
(5 točk)
 6. Primerjalno opredelite svoj odnos do obeh del.
(2 točki)
- Skupaj 20 točk*

Odgovarjajte tako, da navajate elemente naloge v zaporedju, danem v vprašanjih. Oblikujte besedilo v smiselno povezanih povedih. Izogibajte se splošnim opredelitvam. Besedilo naj bo dolgo od 200 do 350 besed (približno eno do tri strani).

7. naloga

Oglejte si umetniško delo na sliki 7.1 in ga predstavite:

1. Zapišite ime umetnika ali skupine (razen če gre za anonimnega umetnika ali anonimno skupinsko delo), naslov umetniškega dela (pri arhitekturi pa njegovo ime in kraj, kjer stavba stoji), vsaj približen čas nastanka, tehniko ali material, približno velikost in delo slogovno opredelite.
(4 točke)
 2. Razčlenite oblikovne značilnosti dela (oblikovanje telesnosti, oblikovanje prostora (perspektiva), kompozicija, barve, svetloba, tekstura ...; pri kiparstvu in arhitekturi še prostornina, masa, struktura ...) tudi glede na njegove materialne značilnosti in posebnosti v tehnično-obrtni izvedbi.
(3 točke)
 3. Razčlenite vsebinske značilnosti dela (ikonografski motiv, tema, sporočilo ...).
(3 točke)
 4. Navedite okoliščine nastanka umetnine, umetniške vplive in pomen za umetnost.
(3 točke)
 5. Primerjajte delo na sliki 7.1 s tistim na sliki 7.2 glede na namen, vsebino, obliko in tehniko. Poudarite tako podobnosti kot razlike.
(5 točk)
 6. Primerjalno opredelite svoj odnos do obeh del.
(2 točki)
- Skupaj 20 točk*

Odgovarjajte tako, da navajate elemente naloge v zaporedju, danem v vprašanjih. Oblikujte besedilo v smiselno povezanih povedih. Izogibajte se splošnim opredelitvam. Besedilo naj bo dolgo od 200 do 350 besed (približno eno do tri strani).

8. naloga

Oglejte si umetniško delo na sliki 8.1 in ga predstavite:

1. Zapišite ime umetnika ali skupine (razen če gre za anonimnega umetnika ali anonimno skupinsko delo), naslov umetniškega dela (pri arhitekturi pa njegovo ime in kraj, kjer stavba stoji), vsaj približen čas nastanka, tehniko ali material, približno velikost in delo slogovno opredelite.
(4 točke)
 2. Razčlenite oblikovne značilnosti dela (oblikovanje telesnosti, oblikovanje prostora (perspektiva), kompozicija, barve, svetloba, tekstura ...; pri kiparstvu in arhitekturi še prostornina, masa, struktura ...) tudi glede na njegove materialne značilnosti in posebnosti v tehnično-obrtni izvedbi.
(3 točke)
 3. Razčlenite vsebinske značilnosti dela (ikonografski motiv, tema, sporočilo ...).
(3 točke)
 4. Navedite okoliščine nastanka umetnine, umetniške vplive in pomen za umetnost.
(3 točke)
 5. Primerjajte delo na sliki 8.1 s tistim na sliki 8.2 glede na namen, vsebino, obliko in tehniko. Poudarite tako podobnosti kot razlike.
(5 točk)
 6. Primerjalno opredelite svoj odnos do obeh del.
(2 točki)
- Skupaj 20 točk*

Odgovarjajte tako, da navajate elemente naloge v zaporedju, danem v vprašanjih. Oblikujte besedilo v smiselno povezanih povedih. Izogibajte se splošnim opredelitvam. Besedilo naj bo dolgo od 200 do 350 besed (približno eno do tri strani).

Viri slik v barvni prilogi (k Izpitni poli 2)

- Slika 1.1: http://baroque_ceiling.udu.cas.cz/imagines_newsgroup/. Pridobljeno: 2. 3. 2015.
- Slika 1.2: <https://en.wikipedia.org/wiki/>. Pridobljeno: 30. 7. 2018.
- Slika 1.3: G. Pichel, Zgodovina umetnosti, Mladinska knjiga, Ljubljana 1966.
- Slika 1.4: <http://www.ng-slo.si/si/stalna-zbirka/>. Pridobljeno: 20. 9. 2017.
- Slika 1.5: S. Zuffi, One Thousand Years of Painting: An Atlas of Western Painting from 1000 to 2000 a. d., David & Charles, Newton 2004.
- Slika 2.1: <http://www.wga.hu/index1.html>. Pridobljeno: 9. 6. 2013.
- Slika 2.2: B. Jaki idr., Slikarstvo in kiparstvo v Sloveniji od 13. do 20. stoletja: vodnik, Narodna galerija, Ljubljana 1998.
- Slika 2.3: S. Zuffi, One Thousand Years of Painting: An Atlas of Western Painting from 1000 to 2000 a. d., David & Charles, Newton 2004.
- Slika 2.4: B. Jaki, Narodna galerija, Vodnik po stalni zbirki, Narodna galerija, Ljubljana 1998.
- Slika 2.5: <http://www.ng-slo.si/>. Pridobljeno: 9. 6. 2013.
- Slika 2.6: <http://www.wga.hu/index1.html>. Pridobljeno: 9. 6. 2013.
- Slika 3.1: D. Watkin, A History of Western Architecture, Laurence King, London 1996.
- Slika 3.2: Debicki idr., Zgodovina slikarske, kiparske in arhitekturne umetnosti, Modrijan, Ljubljana 1998.
- Slika 3.3: <http://www.visitljubljana.com/file/139349/>. Pridobljeno: 5. 2. 2015.
- Slika 3.4: <https://s-media-cache-ak0.pinimg.com/736x/c9/dd/67/c9dd67a8875898ea3ac0924ab5f8cdc0.jpg>. Pridobljeno: 7. 3. 2017.
- Slika 3.5: <https://www.belvedere.at/en/sammlungen/>. Pridobljeno: 1. 10. 2015.
- Slika 3.6: H. W. Janson in A. F. Janson, History of art, Thames and Hudson, London 1997.
- Slika 4.1: N. Lynton, Zgodba moderne umetnosti, Cankarjeva založba, Ljubljana 1994.
- Slika 4.2: <https://www.wikiart.org/en/>. Pridobljeno: 3. 8. 2018.
- Slika 4.3: J. Debicki idr., Zgodovina slikarske, kiparske in arhitekturne umetnosti, Modrijan, Ljubljana 1998.
- Slika 4.4: S. Bernik idr., Umetnost na Slovenskem, Mladinska knjiga, Ljubljana 1998.
- Slika 4.5: S. Bernik idr., Umetnost na Slovenskem od prazgodovine do danes, Mladinska knjiga, Ljubljana 1998.
- Slika 4.6: S. Bernik idr., Umetnost na Slovenskem od prazgodovine do danes, Mladinska knjiga, Ljubljana 1998.
- Slika 5.1: H. H. Arnason in M. Prather, A History of Modern Art, Thames and Hudson, London 1998.
- Slika 5.2: N. Lynton, Zgodba moderne umetnosti, Cankarjeva založba, Ljubljana 1994.
- Slika 5.3: <https://www.newyorker.com/magazine/2020/03/09/>. Pridobljeno: 7. 10. 2020.
- Slika 5.4: S. Zuffi, One Thousand Years of Painting: An Atlas of Western Painting from 1000 to 2000 a. d., David & Charles, Newton 2004.
- Slika 5.5: <http://www.mg-lj.si/si/razstave/209/msum-arhiv-body-and-the-east-fokus-marina-abramovic/>. Pridobljeno: 5. 6. 2020.
- Slika 6.1: S. Zuffi, One Thousand Years of Painting. An Atlas of Western Painting from 1000 to 2000 a. d., David & Charles, Newton 2004.
- Slika 6.2: B. Jaki, Slikarstvo in kiparstvo v Sloveniji od 13. do 20. stoletja: vodnik, Narodna galerija, Ljubljana 1998.
- Slika 7.1: S. Bernik idr., Umetnost na Slovenskem, Mladinska knjiga, Ljubljana 1998.
- Slika 7.2: G. Pichel, Zgodovina umetnosti, Mladinska knjiga, Ljubljana 1966.
- Slika 8.1: Izbrana dela slovenskih avtorjev iz zbirke Moderne galerije 1950–2000: stalna postavitev, Moderna galerija, Ljubljana 2002.
- Slika 8.2: <http://www.ng-slo.si/si/imagelib/zoom/default/ZBIRKE/NGS/NGS0463.jpg>. Pridobljeno: 5. 2. 2015.

V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite.

M 2 2 2 5 6 1 2 2 2 3

Prazna stran

M 2 2 2 5 6 1 2 2 3 1

V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite.

Slika 4.3

Slika 4.4

Slika 4.5

Slika 4.6

V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite.

M 2 2 2 5 6 1 2 2 3 3

Slika 5.4

Slika 5.5

M 2 2 2 5 6 1 2 2 3 5

7. naloga

Slika 7.1

Slika 7.2

V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite.

